

## Bijlage 5.1

### **Profiel medewerker en inhoud werkzaamheden**

Uitvoering veiligheidsdiensten  
tijdens spoorwerkzaamheden  
Tram-/ Metro Baan

Versie: 1.2

Vertrouwelijkheidsniveau: Openbaar

## Colofon

GVB

### Uitvoering

**Contactpersonen** F. Kemper  
M. Prins

**Telefoonnummers** 06-53324666  
06-53241020

## 1.1 Inhoud werkzaamheden

### Tram Baan

De afdeling Tram Baan binnen het Railinfrabedrijf (GVB Railinfra B.V.) verzorgt onderhoudswerkzaamheden aan de trambaan, inclusief het verhelpen van storingen. Bijvoorbeeld: het vernieuwen van spoorstaven, wisselonderhoud, spoor reiniging, plaatsen van trambaanhekken en kleine civiele werkzaamheden.

Tram Baan voert binnen het tram areaal inspecties uit. Het uitvoeren van nieuwbouw- of vervaningsprojecten behoort ook het takenpakket van Tram Baan. Verschillende werkzaamheden voor interne afdelingen van GVB en derden worden uitgevoerd. Een belangrijke taak is CVC (Controleur Veilige Berijdbaarheid); Tram Baan is de enige die de baan vrij mag geven voor exploitatie, bij ontsparingen en/of werkzaamheden aan spoor/wissels.

Ons werkgebied het tram areal van Amsterdam is erg divers. We werken in een drukke opgeving met veel verkeerstromen die door elkaar heen lopen 24 uur per dag 7 dagen per week.

### Metro Baan

De afdeling Metro Baan binnen het Railinfrabedrijf (GVB Railinfra B.V.) verzorgt onderhoudswerkzaamheden aan de metrobaan, inclusief het verhelpen van storingen. Bijvoorbeeld: het vernieuwen van spoorstaven, wisseldelen, derde rail en dwarsliggers.

Metro Baan voert voor verschillende componenten (objecten) inspecties uit. Het uitvoeren van nieuwbouw- of vervaningsprojecten behoort ook het takenpakket van Metro Baan. Verschillende werkzaamheden voor interne afdelingen van GVB en derden worden op logistieke wijze uitgevoerd. Een belangrijke taak is CVC (Controleur Veilige Berijdbaarheid); Metro Baan is de enige die de baan vrij mag geven voor exploitatie, bij ontsparingen en/of werkzaamheden aan spoor/wissels.

### Functie Veiligheidspersoon Tram

Tram Baan maakt gebruik van dienstverleners die de werkzaamheden begeleiden en een veilige werkomgeving creëren en borgen. dit betreft de "Veiligheidspersoon Tram" (hierna te noemen VHP-T) De Veiligheidspersoon tram verantwoordelijk voor de beoordeling, inzet en naleving van werkplekbeveiligingsmaatregelen (bijvoorbeeld aanrijdgevaar).

### Functie Leider werkplekbeveiliging/ veiligheidspersoon Metro

Alle werkzaamheden aan Metro-installaties die van invloed zijn of kunnen zijn op de veilige dienstuitvoering van de treinen of voor werkenden een mogelijk risico kunnen vormen voor aanrijdgevaar of elektrocutiegevaar dienen te geschieden onder leiding van een Leider Werkplekbeveiliging (LWB).

De Veiligheidspersoon Metro (hierna te noemen VHP-M) wordt ingezet als werkplekbeveiligingsmaatregel welke valt onder de categorie Persoonlijke Waarneming (PW). b. De VHP-M begeleidt ondeskundigen of ongeautoriseerden bij het veilig lopen langs de baan en geeft hierbij aanwijzingen ter voorkoming van aanrijd- of elektrocutiegevaar. Dit is een persoonsbeveiligingsmaatregel die continu kan worden ingezet.

Het totale werk pakket is divers en daarom zes functieniveau's uitgevraagd:

- 1. Veiligheidspersoon tram (VHP-T)**
- 2. Veiligheidspersoon tram met rijbewijs B**
- 3. Veiligheidspersoon tram bevoegd voor plaatsen afzettingen**
- 4. Veiligheidspersoon tram met rijbewijs C1**
- 5. Leider werkplekbeveiliging Metro (LWB)**
- 6. Veiligheidspersoon Metro (VHP-M)**

Zie bijlage A Opleidingsrichtlijnen voor de opleidingseisen van bovengenoemde functies.

#### Verantwoordelijkheden en verplichtingen

##### 1. De Veiligheidspersoon tram

- Veiligheidspersoon binnen werkvak
  - o Als veiligheidspersoon tram heb je een belangrijke en verantwoordelijke taak. Jij moet ervoor zorgen dat medewerkers aan of bij de trambaan veilig kunnen werken. de bovenleiding en de rails vormen niet te onderschatten gevaren. Daarnaast zorg je er ook voor dat het tramverkeer het werkvak kan doorkruizen met zo weinig mogelijk oponthoud. En het overige bouwverkeer (zoals: graafmachines, vrachtwagens) binnen werkvak zich veilig beweegt.
- In de rol van Verkeersregelaar buiten werkvak
  - o Jij zorgt ervoor dat het verkeer op een veilige manier kan doorstromen, waarbij we altijd proberen om de weggebruiker zo min mogelijk last te bezorgen. En het openbaar vervoer zo vrij mogelijk doorgang laat vinden. Bijvoorbeeld bij:
    - civiele bouwwerkzaamheden (zoals: spoor onderhoud en vervangingen, asfalt werkzaamheden) waarbij machines continu gebruik moeten maken van de openbare weg. En de tram door het werkvak rijdt.
    - onderhoudswerkzaamheden aan het tram areaal (zoals laswerkzaamheden aan het spoor, Wisselonderhoud, Reiniging).
    - calamiteiten en ongelukken. Denk aan ontsporing van de tram of storingen aan spoordelen zoals wissels of de civiele infra.

##### 2. De Veiligheidspersoon tram met rijbewijs B

- Voldoet aan de verantwoordelijkheden en verplichtingen van Veiligheidspersoon tram (1.)
  - De Veiligheidspersoon tram moet een personen auto kunnen besturen (rijbewijs B). Indien uitgevraagd dient persoon een auto te hebben of wordt er een gvb voertuig ter beschikking gesteld. dit ivm het dat er werkzaamheden zijn waarbij er medere locaties per dag worden afgegaan.

##### 3. Veiligheidspersoon tram plaatsen afzettingen

- Voldoet aan de verantwoordelijkheden en verplichtingen van Veiligheidspersoon tram (1.)
- Het op de juiste wijze verkeersmaatregelen plaatsen volgens de richtlijnen CROW 96a en 96b.
- Plaatsen kortdurende afzetting (niet op autosnelweg) bijvoorbeeld bij storingen:
  - o Is in staat om de situatie ter plaatse te vertalen naar een passende maatregel die voldoet aan de eisen zoals beschreven in CROW-richtlijnen 96a of 96b.

- o Is in staat om de situatie ter plaatse te beoordelen en de meest veilige werkwijze te bepalen.
  - o Is in staat om met beperkte informatie voorbereiding te kunnen treffen voor de verkeersmaatregelen bij een spoedafzetting.
- Is in staat om een werkplan (inclusief een verkeersmaatregelenplan) te lezen en interpreteren.
- Kan met een voertuig de afzetting verplaatsen en eventueel actiewagen/pijlwagen (aanhanger)

#### 4. Veiligheidspersoon tram met rijbewijs C1

- voldoet de verantwoordelijkheden en verplichtingen van Veiligheidspersoon tram (1.)
- bestuurt een voertuig van GVB, en voert uit/begeleid werkzaamheden zoals:
  - o Aftanken van voertuigen en materieel.
  - o Plaatsen en verwijderen van aanhangers en keten (op aanhanger).
  - o Plaatsen en verwijderen trambaanhekjes.
  - o Vervoeren van afzetting materiaal.
  - o Bedienen kleine kraan op voertuig GVB. (geen opleiding voor nodig)

#### 5. Leider werkplekbeveiliging Metro (LWB)

##### 5a. De LWB is verantwoordelijk voor:

- De LWB is ervoor verantwoordelijk dat de werkzaamheden op een zodanige wijze worden uitgevoerd, dat de exploitatie niet wordt verstoord of verstoord kan worden.
- De LWB is verantwoordelijk voor de beoordeling, inzet en naleving van werkplekbeveiligingsmaatregelen tegen aanrijdgevaar en elektrocutiegevaar tijdens de uitvoering van werkzaamheden.
- Tot de verantwoordelijkheden van de LWB behoort ook die van VHP-M.
- Bij vervanging stelt de LWB het met de werkzaamheden belaste personeel, evenals de verkeersleiding en alle bij het werk betrokken instanties, hiervan in kennis en draagt zijn taak als LWB aantoonbaar aan zijn opvolger over.
- De LWB controleert de certificaten van metrovreemd materieel
- de LWB evalueert de werkplekbeveiligingsmaatregelen en koppelt dit terug aan de werkvoorbereider

##### 5b. De LWB is verplicht:

- Het uitvoeren van een controle op het digitale veiligheidspaspoort en het bewijs van bevoegdheden van de VHP-M en LLV (LWB bevoegdheid).
- Mocht tijdens de werkzaamheden een onveilige situatie ontstaan met betrekking tot exploitatie of werkplekbeveiliging, dan dient de LWB de werkzaamheden stil te leggen en pas te hervatten nadat gepaste veiligheidsmaatregelen zijn genomen.
- Als de werkzaamheden - door welke oorzaak dan ook – niet, gedeeltelijk of in gewijzigde vorm worden uitgevoerd, dan stelt de LWB de verkeersleiding hiervan in kennis.
- Voor aanvang werkzaamheden zorgt de LWB ervoor dat alle benodigde werkplekbeveiligingsmaatregelen ter plekke worden uitgevoerd door daartoe bevoegd personeel.
- Bij beëindiging van de werkzaamheden zorgt de LWB voor het (laten) opheffen van de werkplekbeveiligingsmaatregelen en de ontruiming.

- De LWB moet een werkplekbeveiligingsinstructie (WBI), Technisch Dagbericht, schakelschema/kortsluitschema en 'kleurenkaart' kunnen lezen, interpreteren en beoordelen.

## 6. Veiligheidspersoon Metro (VHP-M)

### 6a. De VHP-M is verantwoordelijk voor:

- De VHP-M is verantwoordelijk voor het signaleren van een railvoertuig voordat deze de werkplek nadert, het tijdig waarschuwen van de werkenden of aanwezigen en het tijdig laten ontruimen van de werkplek.
- het - ingeval van werkzaamheden waarbij de stroomrail onder spanning staat - erop toezien, dat mens en materiaal tenminste 50 cm afstand tot de stroomrail bewaren.
- De VHP-M mag zijn taak niet gelijktijdig met een andere veiligheidsfunctie of technische functie uitoefenen.
- het controleren van de aanwezigheid van een geschikte wijkplaats.
- het verzorgen van een veiligheidsinstructie aan uitvoerenden.
- het erop toezien dat de aanwezige personen onmiddellijk gehoor geven aan de gegeven signalen en zo nodig de waarschuwing herhalen.

### 6b. De VHP-M is verplicht:

- Het zich voor aanvang van het werk door de LWB op de hoogte te laten stellen van de werksituatie (veiligheidsmaatregelen, grenzen werkgebied, uitwijkplaatsen, detailafspraken) en vult hiervoor de Checklist Laatste Minuut Risico Analyse Metro in.
- Het uitvoeren van een controle op het digitale veiligheidspaspoort.
- het onafgebroken letten op de nadering van railvoertuigen, daarbij rekening houdend met railvoertuigen uit beide richtingen op één en hetzelfde spoor en de vereiste zichtafstand. Hij mag daarbij nooit uitsluitend afgaan op de dienstregeling, de stand van de seinen, de stand van de wissels en op gemaakte afspraken met de verkeersleiding.
- het tijdig waarschuwen – door middel van signaalhoorn, mondfluit of aantikken – van de aanwezige personen zodat zij zonder overhaasting het spoor vrij kunnen maken; hierbij rekening houdend met de vereisten t.a.v. de zichtafstand.

## Veiligheidsrichtlijnen, Indiensttreding en opleidingsproces

Het personeel dat door Opdrachtnemer bij GVB wordt ingezet voldoet aan de Opleidingsrichtlijnen Veiligheidspersoneel als gesteld in bijlage 5.2 Opleidingsrichtlijnen Veiligheidspersoneel.

### *Regelgeving t.b.v. certificering*

Het moeten beschikken over een geldig certificaat van railAlert is opgenomen in het Normenkader Veilig Werken (NVW) en in het Voorschrift Veilig Werken Metro (VVM). Dit is van toepassing voor personen, die een veiligheidstaak willen gaan uitvoeren. Om gecertificeerd te kunnen worden bij het GVB-metro, moeten nieuwe VHP-M, lwb/llv-metro aan de volgende eisen voldoen:

- Theorie-examen van railAlert;
- Beoordeeld zijn door een aangewezen praktijkbeoordelaar vanuit het GVB.

### *Regels conform GVB-metro (areaal)*

De eis naast het in bezit zijn van de landelijke bevoegdheid is, een aanvullende lokaalspoor bevoegdheid van het GVB-metro. Deze bevoegdheid behoeft een opleiding die specifiek voor het GVB areaal is ontwikkeld. Voor degene die al een VHP-M en/of lwb/llv-metro -kwalificatie heeft, geldt dat die kwalificatie geldig blijft tot de geldigheidsdatum die in het DVP staat. De vernieuwde opleiding aangevuld met certificaat hoeft pas behaald te worden tijdens de her-instructie.

Het oordeel over de geschiktheid van de werknemer kan conform Leidraad Verplichte Medische Keuringen. De werknemer kan de veiligheidstaak ongewijzigd blijven uitoefenen (tot volgende verplichte medische keuring of ziekmelding).

Na goedkeuring van de VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) wordt er een personeelsnummer toegewezen en een bedrijfspas verstrekt.

### Capaciteitsaanvraag

1. Er wordt gewerkt met een planning van drie weken. Voor grote projecten zullen de uitvragen vroegtijdig worden benoemd. Hierin wordt het benodigde aantal LWB, VHP-M en VHP-T uitgevraagd en dit wordt vervolgens gecommuniceerd met de opdrachtnemer.
2. Na ontvangst bevestigt opdrachtnemer deze planning zo snel mogelijk op haalbaarheid.
4. Opdrachtnemer levert op de donderdag vóór 12:00 uur de namen van de dienstverleners die de week erop gepland staan. Tussentijdse wijzigingen dienen direct doorgegeven te worden.
5. De opdrachtnemer levert digitaal de bevoegdhedenlijst aan van de ingezette dienstverleners.

### Beschrijving Dienst/werkzaamheden VHP-T

- De Veiligheidspersoon tram meldt zich op de aangevraagde dag en tijd en locatie die vanuit de werkvoorbereiding is aangevraagd bij de opdrachtnemer. waarna de instructies worden gegeven.
- De Veiligheidspersoon tram draagt bij opkomst standaard persoonlijke beschermingsmiddelen (hierna PBM's genoemd). De opdrachtnemer is hier zelf verantwoordelijk voor. Onder standaard PBM's vallen: veiligheidsschoenen, -helm, -jas en -hesje en -broek. Uitzonderlijke PBM's zoals gelaatsmaskers worden door GVB in bruikleen verstrekt. De dienstverleners moeten er representatief uit zien.
- De Veiligheidspersoon tram heeft de middelen die hij nodig heeft voor het uitvoeren van zijn functie bij zich. Hier is de opdrachtnemer verantwoordelijk voor. Bijvoorbeeld: Fluit, lamp met rode kegel, portofoon.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden krijgt de dienstverlener een instructie van de uitvoerder. Indien hij/zij niet aanwezig is, zal er een werkmap of mail met benodigde instructies klaarliggen.
- Er wordt gewerkt met de LMRA-checklijst. Dit staat voor "Laatste Minuut Risico Analyse" en betreft een korte beoordeling van de risico's van de werkzaamheden die uitgevoerd moeten

gaan worden. Een LMRA dient altijd uitgevoerd te worden: (1) bij het starten of hervatten van werkzaamheden of (2) wanneer een (werk)situatie is gewijzigd.

- Aan het einde van de dienst meldt de veiligheidspersoon zich weer af bij de uitvoering en geeft terugkoppeling over de bijzonderheden;
- Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor het leveren van schaft/pauze keet/ruimte voor zijn medewerkers op projecten.
- Er kunnen zich bijzondere situaties voordoen, zoals een ontsporing. Dan dient de Veiligheidspersoon tram dit z.s.m. mogelijk te melden bij uitvoerder of zijn vertegenwoordiger op de klus.
- Het dagelijks onderhoud wordt normaliter uitgevoerd tijdens de reguliere dag en nachtdiensten.
- Bij grote projecten kan het zijn dat er 24 uur per dag inzet nodig is.
- Bij uitval van werkzaamheden of eerder afronden. Dient de Veiligheidspersoon Tram bereid te zijn ander werk te doen. Zoals reiniging dienstwagens, onkruidbestrijding, halte of ballastbaan reiniging.

#### Beschrijving dienst/ werkzaamheden LWB en VHP-M

- De LWB of VHP-M meldt zich op de aangevraagde dag en tijd en locatie die vanuit de werkvoorbereiding is aangevraagd bij de opdrachtnemer. waarna de instructies worden gegeven.
- De LWB of VHP-M draagt bij opkomst standaard persoonlijke beschermingsmiddelen (hierna PBM's genoemd). De opdrachtnemer is hier zelf verantwoordelijk voor. Onder standaard PBM's vallen: veiligheidsschoenen, -helm, -jas en -hesje en -broek. Uitzonderlijke PBM's zoals gelaatsmaskers worden door GVB in bruikleen verstrekt. De dienstverleners moeten er representatief uit zien.
- De LWB of VHP-M heeft de middelen die hij nodig heeft voor het uitvoeren van zijn functie bij zich. Hier is de opdrachtnemer verantwoordelijk voor. Bijvoorbeeld: Fluit, lamp met rode kegel, portofoon.
- Er wordt gewerkt met de LMRA-checklijst. De LMRA-checklijst bevat een korte beoordeling van de risico's van de werkzaamheden die uitgevoerd moeten gaan worden. Een LMRA dient altijd uitgevoerd te worden: (1) bij het starten of hervatten van werkzaamheden of (2) wanneer een (werk)situatie is gewijzigd.
- Het dagelijks onderhoud wordt normaliter uitgevoerd tijdens de reguliere dag en nachtdiensten.
- Bij grote projecten kan het zijn dat er 24 uur per dag inzet nodig is.
- Bij uitval van werkzaamheden of eerder afronden. Dient de LWB of VHP-M zich te melden bij de dienstdoende uitvoerder/nachtcoördinator. Zodat deze kan worden ingezet bij andere werkzaamheden van dezelfde aard.

#### Afhandeling Urenverantwoording

- De gewerkte uren worden verwerkt en ingevoerd in SAP, door de planner van de opdrachtnemer. Hiertoe zal de planner een SAP-account krijgen;
- De uren van de afgelopen week dienen uiterlijk op dinsdag vóór 12.00 uur ingevoerd te zijn.
- Urenregistratie in de nacht dient te worden geaccordeerd door de uitvoerder;
- De planner van opdrachtnemer stuurt vervolgens de verrekenstaat inclusief afgetekende urenbriefen over afgelopen week, welke zal worden gecontroleerd en afgetekend door de Werkvoorbereider;

De Werkvoorbereider stuurt de verrekenstaat weer retour naar de planner van de opdrachtnemer. Hierna worden in SAP de uren weer afgesloten door de Werkvoorbereider.